

Szluzba Zdrowia

Ukazuje się od 1949 roku

cena 19,60 zł (w tym 7% VAT)

**Kształcenie lekarzy.
Wyzwanie
dla rządzących**

**Cukrzyca – problem
społeczny. Jak się
z nim zmierzyć?**

str. **50**

– Jeśli poród był przedwczesny, zaraz po urodzeniu wrzucano noworodka do przygotowanego wiadra z wodą. Topiono, by nie złapał oddechu, a sekcja zwłok nie wykazała rozprężenia płuc. Potem, w rubrykach, wpisywano: „martwo urodzony”.
O ciemnych kartach historii powojennej ginekologii opowiada prof. Roman Czekanowski.

Pierwszy Polski Dzień Edukacyjny Przestrzegania Zaleceń Terapeutycznych w Łodzi

Milionowe oszczędności w naszym zasięgu

Celem Pierwszego Polskiego Dnia Edukacyjnego Przestrzegania Zaleceń Terapeutycznych była chęć zwrócenia uwagi na problem niewłaściwego przyjmowania leków (ang. adherence).

– Nawet 50% pacjentów nie stosuje systematycznie przepisanych im leków – mówi pomysłodawca i przewodniczący komitetu organizacyjnego tej inicjatywy, dr hab. n. med. Przemysław Kardas, kierownik I Zakładu Medycyny Rodzinnej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. – Pacjenci omijają dawki lub przyjmują 2 razy większe ilości leków, co nierzadko prowadzi do hospitalizacji. Gdyby udało się tego uniknąć, NFZ zaoszczędziłby miliony – przekonuje dr Kardas.

Wydarzenie zorganizowane przez I Zakład Medycyny Rodzinnej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (w Pałacu Poznańskim) zgromadziło ekspertów w dziedzinie adherence. W wykładzie inauguracyjnym prof. Robert van der Stichele z Wydziału Farmakologii belgijskiego Uniwersytetu w Gandawie usystematyzował podstawowe pojęcia z zakresu przestrzegania zaleceń terapeutycznych. Poruszył m.in. kwestię „przestrzegania zaleceń terapeutycznych typu białego fartucha” – okazuje się, że istnieje grupa pacjentów, którzy mimo niesystematycznego stosowania leków – przypominają sobie o nich przed każdą wizytą u lekarza. Biorąc leki przed spotkaniem w gabinecie, udają, że biorą je właściwie.

Leczeniu astmy i POChP poświęcił swój wykład prof. Eric van Ganse z Katedry Farmakologii Klinicznej Uniwersytetu Claude-Bernarda z Lyonu we Francji. Zgromadzeni dowiedzieli się m.in., że adherence u pacjentów chorujących na POChP poprawia się wraz z postępem choroby, zaś w astmie – niedostateczne przestrzeganie zaleceń łączy się ze złym rokowaniem. W obu chorobach najbardziej skuteczną interwencją jest zatem edukacja pacjentów.

O wynikach badań nad przestrzeganiem zaleceń lekarskich w osteoporozie poinformowała prof. Ewa Sewerynek, kierownik Zakładu Zaburzeń Endokrynnych i Metabolizmu Kostnego Uniwersytetu Medycznego

w Łodzi. Duże znaczenie ma fakt, jak często przyjmuje się tabletkę – o połowę więcej pacjentów stosuje po 6 miesiącach formę alendronianu przyjmowaną raz w tygodniu niż formę przyjmowaną codziennie. – Dowody naukowe wskazują, że receptą na lepszy adherence jest rozmowa z pacjentem – podkreśliła prof. Sewerynek.

Charakterystykę nieprzestrzegania zaleceń lekarskich w Polsce przedstawił dr hab. n. med. Przemysław Kardas, przypominając wyniki raportu „Polskiego pacjenta portret własny”. W wystąpieniu zwrócił uwagę na fakt, iż zaledwie 65% pacjentów w naszym kraju deklaruje, że zawsze przyjmuje wszystkie zalecone przez lekarza leki. Najczęstszym powodem przerwania terapii w chorobie przewlekłej jest subiektywne odczucie wyzdrowienia.

Pierwszy Polski Dzień Edukacyjny Przestrzegania Zaleceń Terapeutycznych odbywał się w ramach 14. Europejskiego Sympozjum na temat Przestrzegania Zaleceń Terapeutycznych ESPACOMP (ang. European Symposium on Patient Adherence Compliance and Persistence). ESPACOMP zrzesza najważniejszych europejskich naukowców zajmujących się problemem adherence. Organizacja tak ważnego wydarzenia w Łodzi stała się możliwa

dzięki inicjatywie prezydenta ESPACOMP, dr. hab. n. med. Przemysława Kardasa.

W trakcie sympozjum najnowsze wyniki swoich badań przedstawili liderzy światowej opinii w tej dziedzinie. Prof. Michel Burnier z Lozanny w Szwajcarii w wykładzie inauguracyjnym dokonał porównań przestrzegania zaleceń terapeutycznych w przypadku przyjmowania leków złożonych oraz zawierających tylko jedną substancję. – Analizując „za” i „przeciw” przyjmowania leków z jedną substancją aktywną – nie można jednoznacznie powiedzieć, że leki te pogarszają adherence w porównaniu z lekami złożonymi z wielu substancji – mówił prof. Burnier

Podsumowując, Pierwszy Polski Dzień Edukacyjny Przestrzegania Zaleceń Terapeutycznych był udaną próbą stworzenia platformy wymiany wiedzy między naukowcami zajmującymi się tym tematem na co dzień a środowiskiem medycznym. Bogaty program, ciekawe prezentacje i gorące dyskusje pozwalają sądzić, że zainteresowanie ideą przestrzegania zaleceń terapeutycznych będzie w najbliższych latach coraz większe. Dlatego organizatorzy już teraz zapraszają na kolejną edycję wydarzenia. Jak zapewnia dr Kardas – następny polski Dzień Edukacyjny już za rok! ■